

ક્રમાંક:-મઉમશબ/સંશોધન/2022/3668-3703
ગુજરાત માધ્યમિક અને
ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ,
સેક્ટર-10 બી. જૂના સચિવાલય પાસે.
ગાંધીનગર. તા.04/06/2022

પ્રતિ,
જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી (તમામ)
ગુજરાત રાજ્ય

વિષય:- Standard Operating Procedure (SOP) for Sustaining water, Sanitation and
Hygiene in Schools-Guidelines for Swachhata Action Plan-reg.
સંદર્ભ:- શિક્ષણ વિભાગ, સચિવાલય ગાંધીનગરનો પત્ર ક્રમાંક:પરચ/122022/GOI
43- વ.2 તા.31/05/2022

ઉપરોક્ત વિષય અને સંદર્ભદર્શિત પત્રથી મળેલ ભારત સરકારના શિક્ષણ
મંત્રાલયના શાળા શિક્ષણ અને સાક્ષરતા વિભાગના પત્ર ક્રમાંક:F.27-18/2019-IS-9/IS-6
તા.25/04/2022 ની નકલ આ સાથે મોકલી આપતા જણાવવાનું કે શાળાઓમાં સ્વચ્છતા
એક્શન પ્લાન માટે ગાઇડલાઇન જાહેર કરવામાં આવેલ છે. જેની લીંક સદર પત્રમાં
દર્શાવેલ છે. તેમજ SOP ની નકલ આ સાથે મોકલી આપવામાં આવે છે. ઉક્ત વિગતો
આપના તાબાની તમામ માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓને જરૂરી કાર્યવાહી
હાથ ધરવા મોકલી આપશો.

પરીપત્ર નં.- 100

ક્રમાંક:પરક્ષ/SOP/૨૦૨૨
જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી કચેરી,
અમરેલી તા.૦૭/૦૬/૨૦૨૨

ઉપરોક્ત પરીપત્ર અન્વયે જાણ તથા અમલ સારુ

જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી
અમરેલી

પ્રતિ,
આચાર્યશ્રી,
માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓ તમામ
જિ.અમરેલી

No.F.27-18/2019-IS-9/IS-6
Government of India
Ministry of Education
Department of School Education & Literacy
IS-6 section
****

Shastri Bhawan, New Delhi,
Dated 25th April, 2022

To

Pr. Secretary/ Secretary (School Education), of all States and UTs.

Sub: Standard Operating Procedure (SOP) for Sustaining Water, Sanitation and Hygiene in Schools – Guidelines for Swachhata Action Plan - reg.

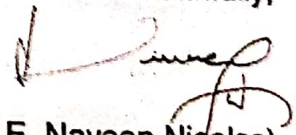
Madam/ Sir,

I am directed to refer to this Department's D.O. letter of even number dated 15th October, 2021 (copy enclosed) on the above subject and to forward herewith a printed booklet of "Standard Operating Procedure (SOP) for Sustaining Water, Sanitation and Hygiene in Schools – Guidelines for Swachhata Action Plan".

2. SOP can also be assessed from the Ministry's website, as per the given link:

https://dsel.education.gov.in/sites/default/files/guidelines/SOP_for_WASH_in_School.pdf

Yours faithfully,

(Dr. E. Naveen Nicolas)
Director

E-mail: naveen.nicholas@nic.in

Copy to (along with a printed copy of SOP booklet: State Project Directors, Samagra Shiksha of all States and UTs.

Copy for information to:

1. Sr. PPS to Secretary(SE&L), Ministry of Education
2. PPS to JS(SS-II)

Handwritten notes:
25/4/22
22

भारत सरकार
शिक्षा मंत्रालय
स्कूल शिक्षा और साक्षरता विभाग
शास्त्री भवन
नई दिल्ली - 110 115

GOVERNMENT OF INDIA
MINISTRY OF EDUCATION
DEPARTMENT OF SCHOOL EDUCATION & LITERACY
SHASTRI BHAVAN
NEW DELHI-110 115

Maneesh Garg
Joint Secretary (SS-II)
E-mail: maneesh.garg@nic.in

D.O. No.F. 27-18/2019-IS-9(Pt.3)

Shastri Bhawan, New Delhi,
Dated 15th October, 2021

Respected Ma'am (Sir),

The unprecedented COVID pandemic has reinforced the necessity of adequate and well maintained WASH infrastructure and practices in schools. Both Individual and collective adherence, as well as the role of school community are inevitable to achieve and sustain improved health and educational outcomes for children.

The theme for 2021's Global Handwashing Day on 15th October 2021, is "Our Future is at Hand - Let's Move Forward Together". It aims to mobilize this potential, and bring about awareness on hand hygiene as a fundamental component of public health and safety, especially in view of the COVID-19 pandemic. In this regard, all States and UTs have been requested to highlight the importance of hand washing as a means to a safer today and tomorrow, through their schools vide letter dated 8th October 2021.

On this occasion, Ministry of Education has released the revised SOP for Sustaining Water, Sanitation and Hygiene in Schools (WASH)- Including Guidelines for Swachhta Action Plan under Samagra Shiksha, incorporating WASH practices in view of COVID-19 pandemic.

